

Fyrings- vejledning

ANVENDELSE

Valg af brændsel

Alle typer træ, såsom birk, bøg, eg, elm, ask, fyrretræ og frugttræ, kan anvendes som brændsel i brændeovnen. Forskellige træsorter har forskellige densiteter – jo højere densitet brændet har, jo højere er energiværdien. Bøg, eg og birk har den højeste densitet. Brændeovnen er beregnet til brug som en sekundær varmekilde.

Brænde i de rigtige mål

Vær opmærksom på, at hvis der bruges for lidt brænde ved optænding, eller hvis brændet er kløvet for groft, så opnår man ikke den rigtige arbejdstemperatur i brændkammeret. Konsekvensen af forkert optænding bliver dårlig forbrænding med kraftig soddannelse, eller at ilden går ud, når lågen lukkes.

Optændingsbrænde: Fint kløvet brænde

Længde: 20-25 cm

Diameter: 3-4 cm

Mængde pr. optænding: 1,5 kg (ca. 12-15 fint kløvede stykker)

Brænde: Kløvet brænde

Længde: 20-25 cm

Diameter: 6-7 cm

Normalmængde: 1,0 kg/time (maks. 1-2 stk. pr. ilægning)

Maksimalmængde: 1,5 kg/time (maks. 1-2 stk. pr. ilægning)

Korrekt fyring

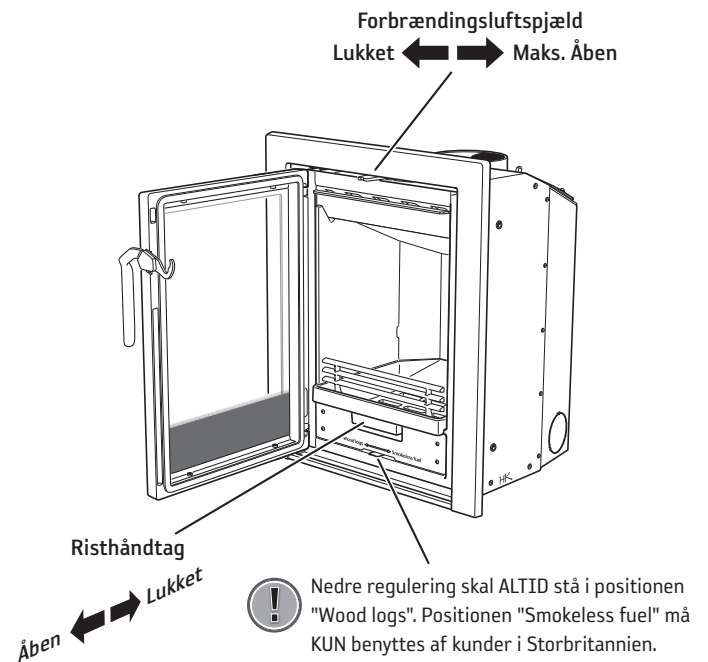
Det er vigtigt at bruge den rigtige mængde brænde. Hvis brændeovnen overbelastes, er tilluftmængden ikke tilstrækkelig.

Det er vigtigt at bruge den rigtige mængde brænde, især ved optænding. Ved første optænding bør man derfor bruge en vægt for at se og lære, hvor meget 1,5 kg optændingsbrænde fylder. Kontroller også, hvor meget normal- og maksimummængden fylder.

Brændeovnen er kun beregnet til at blive fyret med lukket låge, og det er kun, når lågen er lukket, at luftpulingen af glasfladerne fungerer. Åbn altid lågen langsomt og forsigtigt for at ikke at suge røg ud på grund af trykændringen i brændeovnen.

Brændeovnen fungerer forskelligt, afhængigt af skorstenens trækforhold. Det tager normalt nogle fyringer at finde den rigtige indstilling af luftspjældet.

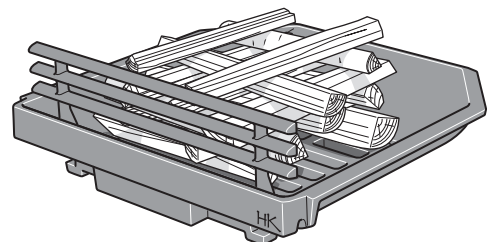
Forbrændingsluftspjæld

Optænding

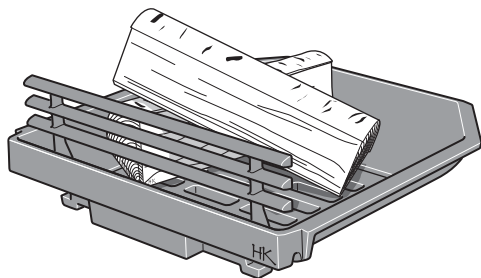
Hvis huset har mekanisk ventilation, skal der åbnes et vindue i nærheden af brændeovnen før optænding. Lad vinduet stå åbent, indtil ilden har fået fat.

1. Åbn forbrændingsluftspjældet helt.
2. Læg nogle sammenkrøllede aviser eller optændingsblokke samt ca. 1,5 kg fint kløvet brænde i brændkammeret. Brændet skal stables på kryds og tværs.
3. Tænd op.
4. Stil lågen i optændingsposition, dvs. låsekrogens første låseposition skal gribe om låseknasten, så der dannes en passende stor luftspalte mellem låge og indsats. Når ilden har fået ordentligt fat efter ca. 10-15 minutter, lukkes lågen helt. Der skal først fyldes brænde på, når optændingsilden er blevet til en glødebund.

Pålægning af brænde

1. Åbn lågen nogle få cm, og lad undertrykket i brændkammeret udjævne sig i nogle sekunder, før lågen åbnes helt.
2. Læg to stykker brænde på med en samlet vægt på cirka 1,0–1,5 kg. Det ene stykke brænde lægges diagonalt og det andet parallelt med bagvæggen. Luk derefter lågen. Forbrændingsluftspjældet skal stå helt åbent i ca. 5 min., indtil brændestykkerne er blevet sorte og brænder ordentligt.

3. Hvis der ønskes langsommere forbrænding, kan tilførslen af forbrændingsluft mindskes. Nominal effekt på 4 kW opnås normalt, når luftindtagsspjældet er 50 % åbent, og der fyres med to stykker brænde. I dette tilfælde er det vigtigt, at luftindtagsspjældet står helt åbent de første ca. 5 min., så brændet bliver ordentligt antændt, inden tilførslen af forbrændingsluft mindskes. En forudsætning for at kunne regulere effektafgivelsen er en tyk glødebund og en høj temperatur i brændkammeret. Når brændet er brændt ned til gløder, er tiden inde til at lægge nyt brænde på.
Forudsætningerne for regulering af forbrændingen varierer afhængigt af temperaturen i forbrændingskammeret og trækket i skorstenen.

HURTIG ANTÆNDING

Det er vigtigt, at brændet hurtigt begynder at brænde. Hurtig antændelse af brændet opnås ved at åbne forbrændingsluftspjældet helt eller ved at lade lågen stå på klem i et lille stykke tid. Hvis brændet kun ulmer, giver det dårlig forbrænding og kraftig røgudvikling, som i værste fald kan forårsage en eksplosionsagtig antændelse af røggasserne, hvilket kan beskadige brændeovnen.

Brændets fugtindhold

Frisk brænde består af op til 50 % vand. En del af vandet cirkulerer frit mellem fibre, og en del er bundet i cellerne. Brændet skal altid tørres, så det frie vand fordamper. Når fugtindholdet er faldet til under 20 %, er brændet parat til brug. Hvis man fyrer med brænde med et højere fugtindhold, går en stor del af brændets energiindhold til at koge vandet ud. Hvis brændet er fugtigt, bliver forbrændingen også dårlig, og der dannes sod- og tjærebelægninger i skorstenen, som i værste fald kan forårsage skorstensbrand. Derudover dannes der også en sodbelægning på brændeovnens glas, og naboerne generes.

For at sikre sig, at brændet er tørt, bør træet fældes om vinteren og lagres under tag, hvor der er god udluftning. Brændestakken må aldrig dækkes med en presenning, der ligger an mod jorden, idet presenningen vil fungere som et tætsluttende låg, der forhindrer brændet i at tørre. Opbevar altid en mindre mængde brænde indendørs i nogle dage før brug, så overfladefugten på brændet kan nå at fordampe.

Hvad du IKKE må fyre med

Du må aldrig bruge trykimprægneret træ, malet eller limet træ, spånplader, plast eller flerfarvede brochurer til at fyre med. Fælles for disse materialer er, at der under forbrænding kan dannes saltsyre og tungmetaller, der er skadelige for miljøet og brændeovnen. Saltsyren kan også angribe stålet i skorstenen eller murværket i en muret skorsten.

Stearinlys

Benyt ikke stearinlysrester som brændsel. Smeltet stearin løber ned i brændeovnens spjældsystem, og spjældet bliver da ubrugeligt. Denne reparation bliver meget bekostelig.

VEDLIGEHOLDELSE

Ved fyring kan glassene blive tilsodede – også, når der fyres med tørt brænde med et fugtindhold på 15–20 %. Ved regelmæssig rengøring er det oftest tilstrækkeligt at tørre glasset af med tørt papir. Hvis soden har siddet i længere tid på glassene, kan man dyppe det fugtede papir i den bløde, ikke slibende aske og tørre rent. Blandingen af vand og aske opløser og fjerner soden. Dette er den eneste rengøringsmetode vi anbefaler. Der kan købes forskellige rengøringsmidler og særlige sodfjerningsmidler til brændeovns-glas i detailhandlen, men vi fraråder at benytte disse. Brug aldrig slibende rengøringsmidler eller rengøringsmidler, som er ætsende mod printet eller malet glas. Disse kan beskadige glasset/malingen. Benyt heller ikke rengøringsmidler, som indeholder natriumhydroxid, da disse virker ætsende på tætningslister.

Når askeskuffen skal tømmes, skal man sikre sig, at der ikke er gløder tilbage i asken. Asken skal opbevares i en brandsikker beholder med låg i mindst en uge, inden den bortskaffes.

Rengør også inde i rummet hvor askeskuffen sidder, da spild af aske fra askeskuffen kan gøre at askeskuffen ikke kan føres korrekt på plads og derved bewirke at lågen til ovnen kan være svær at lukke.

Risten og andre dele af støbejern rengøres med en stålborste.

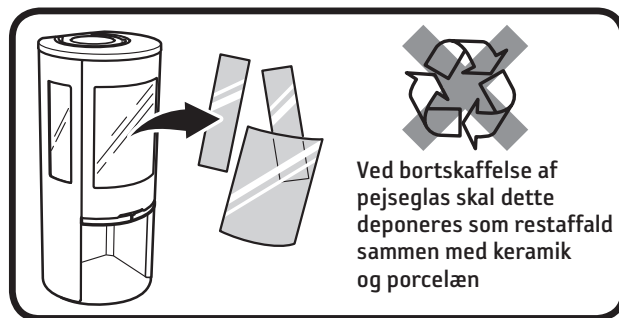
Kontrol af pakningerne er vigtigt af hensyn til forbrændingen i ovnen - slidte pakninger giver dårligere forbrænding, da brændeovnen i så fald trækker "falsk luft" ind.

Lakerede dele på brændeovnen kan rengøres med en fugtig klud, evt. med lidt opvaskemiddel. Skader på lakerede dele, f.eks. mindre ridser, kan udbedres med Conturas udbedringsmaling. Kontakt forhandleren.

Det kan være nødvendigt at udskifte dele, der sidder tæt på selve arnestedet. Det gælder for eksempel ovenbeklædning og risten. Levetiden for disse dele afhænger af, hvor meget og på hvilken måde brændeovnen er blevet anvendt.

Affaldshåndtering

Indsatsens emballage består af bølgepap, træ og en lille smule plast. Materialet skal kildesorteres og indleveres til genindvinding.

Ved bortskaffelse af pejseglass skal dette deponeres som restaffald sammen med keramik og porcelæn

IKKE TIL STORE FLAMMER

Flammerne må ikke være for store. En ild med store flammer er ikke økonomisk og giver endvidere høje røggastemperaturer, som kan beskadige indsatsen og skorstenen. Anbefalet brændemængde ved normalfyring er 1,0 kg/time. Den største tilladte brændemængde er 1,5 kg/time ved fyring med kløvet birk eller en anden type løvtræ med ca. 18 % fugtindhold. Ved fyring med samme mængde fyrretræ opnås væsentlig højere temperaturer i brændkammeret. Maksimal fyring i længere perioder forkorter indsatsens levetid, og ved overskridelse af den størst tilladte brændemængde, kan dele af indsatsen blive beskadiget. I så fald dækker garantien ikke.

MULIGE ÅRSAGER TIL DRIFTSFORSTYRRELSER OG AFHJÆLPNING AF DISSE

Dårligt træk i indsatsen efter montering

- Kontroller, at skorstenens længde opfylder Conturas anbefaling, som er mindst 3,5 m.
- Kontroller, at der ikke er noget i skorstenen, som blokerer røggasserne, og at der ikke er et hus eller træ i nærheden, som påvirker vinden omkring skorstenen.
- Kontroller skorstenens areal (gælder for eksisterende stenskorstene). Arealet skal være 120–200 cm².

Brændeovnen er svær at få gang i, og ilden dør eventuelt ud efter kort tid

- Dette kan skyldes, at brændet ikke er tilstrækkeligt tørt. Kontroller brændet.
- En anden årsag kan være undertryk i huset, f.eks. hvis emhætten i køkkenet eller anden mekanisk ventilation anvendes. Åbn et vindue i nærheden af indsatsen under optænding. Prøv også at tænde nogle sammenkrøllede aviser inde i brændkammeret for at sætte gang i trækket.
- Lufttilførslen udefra kan være helt eller delvis tilstoppet. Tag slangen af, og forsøg at tænde op ved hjælp af forbrændingsluft fra rummet. Kontroller, at forbrændingsluftspjældet står i den rette position, se retningslinjerne.
- Indsatsens røgdugtag kan være tilstoppet af sod, hvilket kan forekomme efter skorstensfejning. Tag røgvendepladen ud og kontroller.
- Gennemgå til sidst fyringsvejledningen endnu en gang. Den anvendte mængde brænde kan være for lille, og glødebunden er derfor blevet for lille og kold til at tænde det næste brænde, der lægges på.

Der afsættes unormalt meget sod på glasset

Der afsættes altid sodbelægninger på glasset, og for hver fyring afsættes der yderligere et tyndt lag. Sodbelægninger på glasset skyldes hovedsagelig tre faktorer:

- Brændet er fugtigt, hvilket medfører en dårlig forbrænding med heraf følgende stor røgdudvikling.
- Temperaturen i forbrændingskammeret er for lav, hvilket medfører ufuldstændig forbrænding og dårligt træk i skorstenen.
- Betjeningen er ikke korrekt - måske stod lågen ikke i optændingsstilling de første ca. 15 minutter.

Kontroller brændets fugtindhold, og sørg for, at der er en god glødebund - gennemgå fyringsvejledningen en gang til.

Periodevis lugt af røg i indsatsens omgivelser

Dette kan skyldes, at vinden slår ned i skorstenen og sker oftest ved en bestemt vindretning, når det blæser. En anden årsag kan være, at lågen har været åbnet, når der er god gang i brændet.

Misfarvning af lakerede dele

Hvis der forekommer misfarvning af nogle af de lakerede dele, skyldes det, at temperaturen i brændkammeret har været for høj. Årsagen til den forhøjede temperatur kan være, at den maksimalt tilladte brændemængde er blevet overskredet, at der har været anvendt uhensigtsmæssigt brænde (f.eks. bygningsaffald, store mængder kløvet spildtræ osv.). Garantien gælder ikke for sådanne skader.

Opstår der problemer, som du ikke selv kan afhjælpe, kontaktes forhandleren eller skorstensfejeren.

Ved hjælp af disse råd til korrekt fyring håber vi, at du får glæde af din Contura-indsats på en behagelig, rentabel og problemfri måde.

SKORSTENSFEJNING

Fejning af skorstenskanaler og -tilslutning skal altid foretages af en skorstensfejer. Rensning af indsatsen kan f.eks. ske ved skrabning og/eller børstning. Det er imidlertid mest hensigtsmæssigt at anvende en sodstøvsuger.

I tilfælde af eller ved mistanke om skorstensbrand skal forbrændingsluftspjældet og lågen lukkes. Kontakt om nødvendigt brandvæsenet for slukning. Efter skorstensbrand skal skorstenen altid besigtiges af en skorstensfejer.

- Under brug bliver visse af indsatsens overflader meget varme og kan medføre forbrændinger ved berøring.
- Vær også opmærksom på den kraftige varmeudstråling gennem lågeglasset.
- Hvis der anbringes brændbart materiale nærmere end den angivne sikkerhedsafstand, kan der opstå brand.
- Hvis brændet kun ulmer, kan det forårsage en eksplosionsagtig antændelse af røggasserne med risiko for såvel materielle skader som personskader.

Contura

NIBE AB · Box 134 · 285 23 Markaryd · Sverige
contura.eu

Contura forbeholder sig ret til at ændre de oplyste mål og beskrivne fremgangsmåder i denne vejledning uden særskilt varsel. Den aktuelle udgave kan downloades fra www.contura.eu